

Δελτίο τύπου

27/11/2014 – 24/01/2015

«...διδάσκοντες ότι η πατρίς είναι πόρνη και στρίγγλα μητριά...»

Η Δίκη του Ναυπλίου, Στενογραφημένα πρακτικά

(απόσπασμα από το κατηγορητήριο).

Εκδ. Διόνυσος 1976

Πόσο καταλυτικός είναι ο ρόλος της γλώσσας στην διαμόρφωση των κοινωνικών δομών και πώς αυτή γίνεται όπλο άσκησης βίας και εξουσίας;

Οι κοινωνικοπολιτικές διαστάσεις της γλώσσας βρίσκονται στο επίκεντρο της έρευνας στην νέα ατομική έκθεση του Αλέξανδρου Ψυχούλη, συνεχίζοντας μια προβληματική που εμφανίζεται στην δουλειά του από το 1997 με το εμβληματικό πια έργο του «Black Box» με το οποίο βραβεύεται στην 47η Biennale της Βενετίας.

Για να συνθέσει την νέα αφήγησή του ο Ψυχούλης μελετά ένα πραγματικό γεγονός που σχετίζεται με το λεγόμενο «γλωσσικό ζήτημα», ένα μεταρρυθμιστικό παιδαγωγικό πείραμα, την ίδρυση του Ανώτερου Παρθεναγωγείου Βόλου το 1908, με Διευθυντή τον Αλέξανδρο Δελμούζο.

Οι τακτικοί περιπάτοι στο ύπαιθρο, το μάθημα χωρίς βιβλία, η νεαρή ηλικία του άνδρα διευθυντή, αλλά κυρίως η χρήση της Δημοτικής γλώσσας - ζήτημα βαθιά κοινωνικό και πολιτικό εκείνη την εποχή- σκανδαλίζουν την κεφαλή του κλήρου που με μοχλό μια λαϊκίστικη εφημερίδα της επιρροής του κατορθώνει να φανατίσει μια θρησκώληπτη μερίδα της κοινωνίας του Βόλου.

Το σχολείο κλείνει βίαια τρία χρόνια μετά την έναρξη λειτουργίας του και ο Δελμούζος, μεταξύ άλλων, κατηγορείται για διαφθορά ηθών και διδασκαλία του σοσιαλισμού και της αθεΐας. Η δίκη πραγματοποιείται στο Ναύπλιο για την αποφυγή επεισοδίων. Οι μάρτυρες κατηγορίας, ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων, περιορίζονται σε αναμάσημα φημολογιών και ευφάνταστων υπαινιγμών για σεξουαλικού τύπου απρέπειες εντός και εκτός του σχολείου. Η πλημμελής γνώση χειρισμού της καθαρεύουσας της οποίας υπεραμύνονται δημιουργεί μια σειρά τραγελαφικών καταθέσεων που σώζονται στα τυπωμένα πρακτικά.

Η εγκατάσταση του Αλέξανδρου Ψυχούλη είναι ένα τρίπτυχο από έργα φτιαγμένα με την ιδιοσυγκρασιακή τεχνική πλεξίματος κορδονιών που ο καλλιτέχνης έχει χρησιμοποιήσει σε προηγούμενες δουλειές του και ένα βίντεο ερμηνευμένων αποσπασμάτων από τις καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας του Δελμούζου, στην πρώτη ουσιαστικά δίκη που γίνεται για το Ελληνικό Γλωσσικό Ζήτημα, το 1914, ακριβώς εκατό χρόνια πριν.